

Atbildes uz 23.04.2020. uzdotajiem jautājumiem

1. Iepirkums Būvprojekta izstrādei sadalījumā pa kārtām

Ja būvniecība tiks veikta kārtās, šāda iespēja jāparedz jau projektējot, attiecīgu prasību iekļaujot jau projektēšanas iepirkuma tehniskajā specifikācijā.

2. Kādas ir biežāk pieļautās kļūdas deinstitucionalizācijas projektu īstenošanā?

Atbildes lūdzam skatīt prezentācijā (piemēram, 20.slaidis).

3. Kādi kritēriji jāliek prasībās, lai vinnētu nevis zemākā cena, bet saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums. Daudz ir dzirdēts, un mums arī ir tāda pieredze, ka zemākā cena mēdz apaugt ar papildus izdevumiem, un beigās sanāk vēl dārgāk!

Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma (PIL) 51.pantam vērtēšanas kritēriji var būt dažādi, piemēram, termiņi (pakalpojuma sniegšanas, garantijas), speciālistu (bet ne pretendenta) pieredze un kvalifikācija (ņemot vērā PIL 46.panta trešās daļas 7.punktu), preču kvalitāte u.c. ar iepirkuma priekšmetu saistīti aspekti, kas katrā gadījumā ir nosakāmi individuāli, atkarībā no tā, kas pasūtītājam ir būtisks, lai iegūtu labāko rezultātu. Papildu informāciju skat. Iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) 08.07.2019. Vadlīniju atklāta konkursa nolikuma sagatavošanai "Atklāta konkursa nolikums "Soli pa solim"" 5.sadaļā, kā arī IUB mājaslapā pieejamajos nozaru ieteikumos, piemēram, "Vadlīnijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma noteikšanai būvniecības, kā arī "projektēt un būvēt" iepirkumos" (27.04.2017.).

Vienlaikus vērtēšanas kritērijiem var arī nebūt ietekme uz sadārdzinājumu, jo jāizvērtē arī tehniskās specifikācijas kvalitāte, līguma nosacījumi (tai skaitā attiecībā uz grozījumiem), kā arī pasūtītājam nepieciešams uzraudzīt līguma izpildes gaitu.

4. Par pretendentu un apakšuzņēmēju pārbaudi (izslēgšanas noteikumi) slēgtā konkursā

Lūdzam skatīt PIL 42.panta četrpadsmitās daļas 2.punktu, kā arī IUB mājaslapā pieejamo 13.02.2020. Slēgta konkursa shēmu, kurā aprakstīta pārbaudes kārtība un pārbaudāmās personas.

5. Vai pēc piedāvājumu atvēršanas PIL 9.panta kārtībā organizētajiem iepirkumiem, Pasūtītājam ir pienākums/tiesības publicēt Elektronisko iepirkumu sistēmā pretendentu iesniegto finanšu piedāvājumu apkopojumu?

Vebināra vadītājas ieskatā šāds pienākums (ja vien pats pasūtītājs to nav paredzējis nolikumā) nav paredzēts, jo PIL 9.pants, atšķirībā no, piemēram, 28.02.2018. Ministru kabineta noteikumu Nr. 107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība" 15.punkta, nenosaka, ka piedāvājumus atver atklātā sanāksmē. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka skaidrojumus par publisko iepirkumu normu interpretāciju sniedz IUB.

6. Kāds būtu labais piemērs iepirkuma līgumā atrunātajiem līguma termiņa un summas korekcijas gadījumiem.

No PIL 61.panta trešās daļas 1.punkta secināms, ka līgumā ir skaidri un nepārprotami jāparedz:

- vai grozījumi ir iespējami;
- kādos gadījumos (ar kādiem nosacījumiem) grozījumi ir pieļaujami;

- kādā apjomā tie ir iespējami;
- kas tieši var tikt grozīts.

Līdz ar to minētais ir jāatrunā, piemēram, nosakot, ka puses ir tiesīgas pagarināt līguma termiņu noteiktos gadījumos (ārkārtas apstākļi, no pusēm neatkarīgas trešo personu darbības, piemēram, saskaņojums netiek saņemts normatīvajos aktos noteiktajā termiņā u.tml.), atkarībā no līguma priekšmeta. Pagarinājumam var noteikt konkrētu maksimālo termiņu vai arī paredzēt, ka tas iespējams par periodu, kādā šī darbība (apstākļi) objektīvi ilgst (piemēram, “iepirkuma līguma izpildes termiņu var pagarināt par laiku, kas atbilst termiņam, kādā līguma izpilde nebija iespējama no izpildītāja neatkarīgu iemeslu dēļ”). Ieteicams atrunāt, ka puse, kura atsaucas uz konkrētajiem apstākļiem, iesniedz par tiem pierādījumus.

Savukārt attiecībā uz līgumcenu ir iespējams, piemēram, norādīt konkrētas finanšu piedāvājuma pozīcijas, no kurām pasūtītājs ir tiesīgs atteikties finanšu iemeslu dēļ (nosakot arī secību, kādā atkāpšanās notiks) vai arī apsvērumus (objektīvas cenu izmaiņas, atkarībā no konkrētās nozares u.tml.), kas var būt par iemeslu līgumcenu palielināt, vienlaikus nosakot maksimālo apjomu, par kādu tā var tikt palielināta. Lūdzam skatīt IUB 08.05.2020. “Skaidrojums par iepirkuma līguma un vispārīgās vienošanās grozīšanu (Publisko iepirkumu likuma 61.pants)”.

7. *Vispārīgo būvnoteikumu 118.punkts nosaka, ka Būvuzraudzību Vispārīgo būvnoteikumu 120. punktā noteiktajos gadījumos ir tiesīgs veikt tikai no būvdarbu veicēja un būvprojekta izstrādātāja neatkarīgs būvkomersants vai būvspeciālists (būvuzraugs). Lūdzu, izskaidrot, kādām pazīmēm ir jāizpildās, lai noteiktu, vai būvkomersants un/vai būvspeciālists (būvuzraugs) ir neatkarīgs.*

Atbilstoši šobrīd CFLA pieejamajai informācijai, Ekonomikas ministrija (EM) kā būvniecības jomas atbildīgā iestāde ir sniegusi viedokli, ka Vispārīgo būvnoteikumu 118.punktā noteiktais, ka būvuzraudzību šo noteikumu noteiktajos gadījumos ir tiesīgs veikt tikai no būvdarbu veicēja un būvprojekta izstrādātāja neatkarīgs būvkomersants, ir tulkojams visplašākajā nozīmē. Kā informējusi EM, būvniecības jomas normatīvajos aktos nav skaidrots, ko nozīmē neatkarīgs būvkomersants, bet likuma “Par nodokļiem un nodevām” 1.panta 18.punktā ir dots termina “saistītas personas” skaidrojums. Ja likuma “Par nodokļiem un nodevām” izpratnē būvkomersanti ir saistītas personas, tad šie būvkomersanti atbilstoši EM skaidrojumam MK noteikumu Nr.500 118.punkta izpratnē nav neatkarīgi.

Savukārt, kā to savos skaidrojumos norādījusi EM, interešu konflikta situāciju kombinācijas būvspeciālistu līmenī minētās normas kontekstā, kā arī to detaļas katrā konkrētajā gadījumā var būt atšķirīgas. Lai noteiktu, vai tiek ievēroti Vispārīgo būvnoteikumu 118.punktā noteiktie ierobežojumi būvuzraudzības veicējam, jāvērtē būvniecības ierosinātāja noslēgtais līgums par būvuzraudzības veikšanu, kā arī iesaistīto būvspeciālistu kompetence. Ņemot vērā, ka būvniecības regulējums nenosaka skaitu, pie cik būvkomersantiem būvspeciālists ir tiesīgs stāties darba tiesiskās attiecībās, būs vairāki gadījumi, kad būvspeciālists vienlaikus būs darba tiesiskās attiecībās ar dažādiem būvniecības dalībniekiem viena būvniecības procesa ietvaros, līdz ar to katrs gadījums par iespējamu Vispārīgo būvnoteikumu 118.punktā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu būtu vērtējams atsevišķi.

Ņemot vērā minēto, gadījumā, ja pasūtītājam rodas neskaidrības par šīs normas piemērošanu, aicinām vērsties pie EM kā kompetentās institūcijas.

8. *Labdien, protokolā apstiprināta iepirkuma dokumentācija, vai nepieciešams papildus norādīt, ka komisijas locekļi nobalsojuši Par, vai pietiek-komisijas locekļi, kuri balsoja Par, paraksta protokolu.*

Ja iepirkuma protokolā norādīts, ka komisijas locekļi, kuri balsojuši par, paraksta protokolu, šāda norāde ir pietiekama, lai secinātu, ka neviens komisijas loceklis nav atturējies no balsošanas (ja tie ir visi komisijas locekļi, kas piedalījušies sēdē). Vēršam uzmanību, ka no protokolā norādītās informācijas ir jābūt secināmam gan tam, vai ir nodrošināts komisijas locekļu kvorums, gan tam, ka neviens no komisijas locekļiem nav atturējies no balsošanas (PIL 26.pants).

Viedoklis ir sniegts, pamatojoties uz šobrīd CFLA rīcībā esošo informāciju, un jebkura papildu informācija, kas tiks saņemta iepirkuma laikā (t.sk. tirgus dalībnieku – potenciālo pretendentu pamatoti iebildumi vai sūdzības) vai tās rezultātā noslēgtā līguma izpildes gaitā, tiks ņemta vērā, izvērtējot iepirkumu atbilstību publisko iepirkumu normatīvajam regulējumam un projekta ietvaros radušos izmaksu attiecināmību. Ievērojot minēto, atbildes uz jautājumiem ir vērtējamās vienīgi kā CFLA viedoklis, kas nav saistošs citām personām, un saskaņā ar vienošanās/līguma nosacījumiem par iepirkuma atbilstību normatīvo aktu prasībām ir atbildīgs finansējuma saņēmējs.